

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0173/2013

14.5.2013

RAPORT

ELi roll laiema Atlandi-ülese partnerluse edendamisel
(2012/2287(INI))

Väliskomisjon

Raportöör: Francisco José Millán Mon

PR_INI

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	13

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ELi rolli kohta laiema Atlandi-ülese partnerluse edendamisel (2012/2287(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Atlandi-üleste suhete kohta, eriti 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni ELi ja USA suhete parandamise kohta Atlandi-ülese partnerluslepingu raames¹, oma 26. märtsi 2009. aasta resolutsiooni Atlandi-üleste suhete olukorra kohta pärast valimisi Ameerika Ühendriikides² ning oma 17. novembri 2011. aasta resolutsiooni ELi ja USA tippkohtumise kohta³,
- võttes arvesse 28. novembril 2011. aastal USA pealinnas Washingtonis toimunud ELi ja USA tippkohtumise tulemusi,
- võttes arvesse õigusloojate Atlandi-ülese dialoogi 2011. aasta detsembris Jacksonville'is toimunud 71. kohtumise, 2012. aasta juunis Kopenhaagenis ja Strasbourgis toimunud 72. kohtumise ja 2012. aasta novembris USA pealinnas Washingtonis toimunud 73. kohtumise ühisdeklaratsioone,
- võttes arvesse oma 23. oktoobri 2012. aasta resolutsiooni kaubandus- ja majandussuhete kohta Ameerika Ühendriikidega⁴, milles toetati mõtet alustada läbirääkimisi kõikehõlmava majanduslepingu sõlmimiseks,
- võttes arvesse USA presidendi Barack Obama, Euroopa Ülemkogu eesistuja Herman Van Rompuy ja Euroopa Komisjoni presidendi José Manuel Barroso 13. veebruari 2013. aasta avaldust, milles nad teatasid, et nii Ameerika Ühendriigid kui ka Euroopa Liit algatavad sisemenetluse läbirääkimiste alustamiseks Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse üle,
- võttes arvesse Põhja-Atlandi Nõukogu 20. mail 2012. aastal Chicagos toimunud tippkohtumise deklaratsiooni,
- võttes arvesse oma 12. septembri 2012. aasta resolutsiooni nõukogu aastaaruande kohta Euroopa Parlamendile ühise välis- ja julgeolekupoliitika kohta⁵, oma 22. novembri 2012. aasta resolutsiooni ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamise kohta⁶ ning oma 22. novembri 2012. aasta resolutsiooni küberjulgeoleku ja -kaitse kohta⁷,
- võttes arvesse Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide 12. juuli 2012. aasta ühisavaldust Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna kohta,

¹ ELT C 298E, 8.12.2006, lk 226.

² ELT C 117E, 6.5.2010, lk 198.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0510.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0388.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0334.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0455.

⁷ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0457.

- võttes arvesse USA kaitseministeeriumi 2012. aasta jaanuaris välja antud dokumenti „Sustaining US Global Leadership: Priorities for 21st century Defense”, milles kirjeldatakse USA sõjalise strateegia muudatusi,
 - võttes arvesse teist ametiaega alustava USA presidendi Barack Obama 21. jaanuaril 2013. aastal peetud kõnet, 12. veebruari 2013. aasta kõnet liidu olukorra kohta ning USA asepresidendi Joseph Bideni sõnavõttu 2. veebruaril 2013. aastal Münchenis toimunud julgeolekukonverentsil,
 - võttes arvesse ELi strateegilist partnerlust Brasiiliaga (2007) ja Mehhikoga (2008), ELi assotsieerimislepinguid Mehhiko, Tšiili ja Kesk-Ameerika riikidega, kaubanduslepinguid Kolumbia ja Peruuga, käimasolevaid läbirääkimisi Kanadaga strateegilise partnerluse lepingu ning ulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu üle ning praegusi läbirääkimisi Lõuna-Ameerika lõunaosa ühisturu (Mercosur) riikidega,
 - võttes arvesse oma 12. juuni 2012. aasta resolutsiooni uue arengukoostöö kavandamise kohta Ladina-Ameerikaga¹, milles rõhutatakse ELi toetust Ladina-Ameerika piirkondlikule integratsiooniprotsessile, mida esindavad Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühendus, UNASUR, Mercosur, Andide Ühendus, Kesk-Ameerika Integratsioonisüsteem (SICA), Kariibi ühendus (CARICOM) ja Vaikse ookeani liit,
 - võttes arvesse tippkohtumisi, mida EL ja USA peavad korrapäraselt Ladina-Ameerika riikidega, kord kahe aasta jooksul toimuvat ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse vahelist tippkohtumist ning Ameerikate tippkohtumist, mis mõlemad peaksid toimuma 2015. aastal,
 - võttes arvesse ELi suhteid Atlandi-äärsete Aafrika piirkondlike ja allpiirkondlike organisatsioonidega, eriti Aafrika Liidu, Lääne-Aafrika Riikide Majandusühenduse (ECOWAS), Kesk-Aafrika Riikide Majandusühenduse (ECCAS) ja Lõuna-Aafrika Arengühendusega (SADC),
 - võttes arvesse rühmituse G20 juhtide deklaratsioone, 2015. aasta järgse ÜRO arengukava süsteemi töörühma lõppdokumenti („Realizing the Future We Want for All”) ning ÜRO säästva arengu konverentsi lõppdokumenti („The future we want”),
 - võttes arvesse oma resolutsioone muu hulgas araabia kevade, Mali, Lähis-Ida, Süüria, Iraani, Afganistani, idapartnerluse, Venemaa ja Hiina kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A7-0173/2013),
- A. arvestades, et kogu Atlandi ookeani piirkonna kõige olulisemad poliitilised ja majanduslikud sidemed on need, mis ühendavad ELi ja USA-d; arvestades, et president Obama uue ametiaja algus peaks kaugeleulatuvaid uusi eesmärke seades andma võimaluse neid sidemeid tugevdada;

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0235.

- B. arvestades, et Atlandi-ülese partnerluse aluseks on tugevad poliitilised, kultuurilised, majanduslikud ja ajaloolised sidemed, ühised väärtused, nagu vabadus, demokraatia, inimõigused ja õigusriigi põhimõtted, ning ühised eesmärgid, nagu heaolu, avatud ja integreeritud majandus, sotsiaalne progress ja kaasamine, jätkusuutlik areng ning konfliktide rahumeelne lahendamine;
- C. arvestades, et ülemaailmse majanduslanguse tõttu on kaitsekulutusi nii ELis kui ka USAs märkimisväärselt vähendatud;
- D. arvestades, et üleilmastavas, keerulises ja üha rohkemate jõukeskustega maailmas peaks ELil ja USA-l olema majanduskriisile vaatamata maailma poliitikas ja majanduses ning rahvusvahelise keskkonna kujundamisel jätkuvalt keskne konstruktiivne roll ning nad peaksid koos vastu astuma mitmepoolsetele piirkondlikele konfliktidele ja ülemaailmsetele väljakutsetele, eelkõige rahvusvaheliste organisatsioonide raames; arvestades, et selleks tuleb neil kaasata ka Kanada ja uued majandusjõud, sealhulgas kaks ELi strateegilist partnerit Ladina-Ameerikas (Brasiilia ja Mehhiko);
- E. arvestades, et paralleelselt kiiresti areneva majandusega Aasia riikide esilekerkimisest johtuva maailmamaastiku muutumisega on mõttekojad, rahvusvahelised organisatsioonid ja mõned valitsused hakanud hiljuti tähelepanu juhtima terve Atlandi ookeani piirkonna ja selle lõunamõõtme kasvavale tähtsusele ning seal asuvate riikide vahelise koostöö vajadusele, et nad kõik suudaksid toime tulla sealses laiemas piirkonnas tavapärase probleemidega;
- F. arvestades, et Ladina-Ameerika on piirkond, millel on ELi ja USAga palju ühiseid väärtusi ja huve, ühist ajalugu ja tihenevad majandussidemed; arvestades, et Ladina-Ameerika riigid on loonud arvukalt piirkondlikke ja allpiirkondlikke organisatsioone; arvestades, et mõistlik oleks uurida selliseid valdkondi, kus saaks arendada mitmesugust kolmepoolset koostööd; arvestades, et selline koostöö peaks hõlmama ka Atlandi ookeani piirkonda kuuluvaid Aafrika riike; arvestades, et Atlandi-ülene koostöö peab põhinema eri huvide tasakaalustamisel, ja arvestades, et kõigile osalistele peaks jääma õigus järgida oma riigi prioriteete ja võtta arenguküsimuste lahendamiseks omaenda meetmeid;
- G. arvestades, et teatavad riigid, eelkõige Hiina, aga ka muud, nagu India, muutuvad Atlandi ookeani piirkonnas ja eelkõige selle lõunaosas üha aktiivsemaks, kusjuures nende tegevus lähtub vajadusest uue tooraine ja toidu järele;
- H. arvestades, et laiemal Atlandi-ülese partnerluse raames tuleb tegeleda selliste küsimustega nagu areng, julgeolek, energiapoliitika ja sisseränne, aga samuti tuleb soodustada järkjärgulist majanduslikku ja poliitilist lähenemist;
- I. arvestades, et lisaks laiemale Atlandi perspektiivile nõuavad ELi ja USA kooskõlastatud tegevust ka muud päevakajalised küsimused ja konfliktid;
- J. arvestades, et suuremastaabiliste küberrünnakute sagenemise ja üha suurema keerukuse tõttu vaadatakse läbi asjaomaseid õigusakte, nii et USA on kehtestamas vabatahtlikkusel põhinevaid aruandlusmehhanisme ning EL kavatseb kehtestada rangemad kohustuslikud meetmed;

Kahepoolsed suhted

1. õnnitleb Barack Obamat tema taasvalimise puhul Ameerika Ühendriikide presidendiks; palub tal oma järgmise Euroopa-visiidi ajal esineda Euroopa Parlamendi täiskogul Strasbourgis;
2. nõuab ELi ja USA tippkohtumise korraldamist võimalikult kiiresti, et kinnitada ühine tegevuskava nii kahepoolseid kui ka globaalseid ja piirkondlikke küsimusi puudutavate lühi- ja pikaajaliste eesmärkide täitmiseks;
3. tunnustab pikaajalist mõju, mida Atlandi-ülele partnerlusele avaldab USA geopoliitiline orienteerumine Aasiale; rõhutab, et EL peab vastama konstruktiivselt, sidusalt ja strateegiliselt; on veendunud, et see annab ka ELile võimaluse tegeleda USAGA tihedat koostööd tegeva sõltumatu ülemaailmse toimijana aktiivsemalt Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnaga ning süvendada seeläbi Atlandi-üleste sidemete strateegilist mõõdet;
4. peab kiiduväärseks läbirääkimiste ametlikku väljakuulutamist Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse üle; rõhutab, et see leping elavdab märkimisväärselt ELi ja USA majandust ning hoogustab suhteid ELi ja USA vahel; märgib, et selle mõju maailmale oleks kahepoolsest mõjust ulatuslikum, sest see oleks aluseks üleilmse kaubanduse, investeringute ja kaubandusega seotud valdkondade eeskirjade ja standardite ühtsele käsitlemisele; rõhutab, et läbirääkimiste tõhusaks läbiviimiseks on vaja üles näidata tugevat poliitilist tahet ja konstruktiivset suhtumist; loodab, et Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse protsess annab Atlandi-ülestele suhetele ka uue poliitilise hoo, mida võiks ja tuleks kasutada selleks, et edendada tihedamat koostööd muudes valdkondades, sh välispoliitika;
5. palub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ning komisjoni asepresidendil, nõukogul, komisjonil ja ELi liikmesriikidel suurendada ELi USA administratsiooni suunalise poliitika kooskõlastatust, et näidata veenvalt, et EL on ühtne ja tõhus rahvusvaheline partner; toob esile ka ühtse julgeoleku- ja kaitsepoliitika tugevdamise tähtsuse, arvestades mitmesuguste kriiside tekkimise võimalust ELi naaberpiirkondades ja USA halli kardinali rolli;
6. tuletab meelde oma ettepanekut luua Atlandi-ülene poliitikanõukogu, mille kaudu toimuks välis- ja julgeolekupoliitika süstemaatiline arutelu ning kooskõlastamine kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi ja USA riigisekretäri juhtimisel;
7. rõhutab õigusloojate Atlandi-ülese dialoogi kui sisulise ja konstruktiivse organi poolt ELi ja USA vaheliste suhete tugevdamisse antavat panust, mis väljendub parlamentidevahelise dialoogi foorumi loomises, eesmärkide määratlemises ning ühiste probleemidega seonduvate küsimuste kooskõlastamises; tunneb heameelt Euroopa Parlamendi kontaktbüroo avamise üle Washingtonis ja kutsub USA Kongressi üles avama oma bürood Brüsselis; nõuab töötajate vahetamise jätkamist kahe nimetatud institutsiooni vahel;
8. mõistab 15. aprillil 2013. aastal Bostonis toimunud terrorirünnakud teravalt hukka; ergutab mõlemat partnerit jätkama võitlust terrorismi ja organiseeritud kuritegevusega, austades ja kaitstes samal ajal inimõigusi ja põhivabadusi; tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud lennureisijate registreerimise alane kokkulepe ja

terroristide rahastamise jälgimisprogrammi kokkulepe (nn SWIFT-leping) on juba jõustunud; palub partneritel tõhustada koostööd andmekaitselepingu alal, et viia läbirääkimised lõpule viisil, mis tagaks andmetöötuse nõuetekohase läbipaistvuse ja isikuandmete piisava kaitse;

9. märgib, et mehitamata luurelennukeid kasutatakse üha rohkem; rõhutab, et relvastatud luurelennukite, nende kasutamise piiramise, läbipaistvuse ja kontrolli üle tuleb põhjalikult aru pidada; tunneb heameelt USAs toimuva arutelu ja loodab, et lähiajal on võimalik kehtestada reguleeriv raamistik; kutsub kumbagi partnerit üles relvastatud luurelennukite üle põhjalikult aru pidama, ning rõhutab, et üleilmse mõju tõttu tuleb võtta meetmeid tulevaste rahvusvahelise reeglite kehtestamiseks;
10. kordab oma seisukohta, et EL peab USAGA suheldes nii poliitilisel kui ka tehnilisel tasandil rõhutama, et juba pikka aega on lahendamata nelja ELi liikmesriigi kodanikelt viisa nõudmise küsimus;
11. rõhutab veel kord küberkaitse kasvavat tähtsust ja väljendab rahulolu, et 2010. aasta tippkohtumisel moodustati küberjulgeoleku ja küberkuritegevuse vastase võitluse tööühm; usub, et EL ja USA peaksid eelkõige küberrünnakute vastase võitlusega seoses käsitlema esmatähtsana küberjulgeolekualast koostööd ning tegema rahvusvahelisel tasandil ühiseid pingutusi kõikehõlmava ja läbipaistva rahvusvahelise õigusraamistiku väljatöötamiseks, millega kehtestataks küberjulgeoleku meetmete miinimumstandardid, austades samas põhivabadusi;
12. peab kahetsusväärseks, et EL ja USA kavatsevad kasutusele võtta erineva tasemega küberjulgeoleku järelevalve ajal, mil NATO püüab saavutada koostöö tõhustamist; rõhutab, et sellised ebakõlad mitte ainult ei ohusta küberkaitset, vaid võivad tekitada ka kaubanduslikke probleeme ettevõtetele, kes tegutsevad mõlemas mõjupiirkonnas;
13. kutsub president Obamat üles täitma 2009. aasta jaanuaris antud lubadust sulgeda Guantánamo kinnipidamiskeskus, lubada kinnipeetavatel, kellele ei ole süüdistust esitatud, võimalikult kiiresti oma kodumaale või muusse ohutusse riiki naasta, ning mõista nende Guantánamo kinnipeetavate üle, kelle vastu on olemas piisavalt vastuvõetavaid tõendeid, viivitamata kohut õiglase ja avaliku ärakuulamisega sõltumatu ja erapooletu vahekohtu poolt, ja süüdimõistmise korral vangistada nad USAs kooskõlas kohaldatavate rahvusvaheliste standardite ja põhimõtetega;
14. rõhutab NATO jätkuvat olulisust Atlandi-ülese julgeoleku nurgakivina; nõuab veel kord ELi ja NATO strateegilise partnerluse tugevdamist;

Atlandi piirkonda ja globaalseid aspekte käsitlev tegevuskava

15. palub mõlemal partneril uurida, millistes valdkondades ja raamistikutes oleks võimalik teha laiemalt ja asjalikumalt Atlandi-ülest koostööd, ning keskenduda koos teiste Atlandi äärsete riikidega sellise laiendatud koostöö kasulikele aspektidele; toonitab, et ELi seisukohast tulevad võimalike valdkondadena arvesse majandus ja sotsiaalküsimused, ülemaailmne juhtimine, demokratiseerimisprotsess, inimõigused, arengukoostöö, kliimamuutus, julgeolek ja energia; palub partneritel analüüsida võimalust kasutada kolmepoolse dialoogi huvides Ladina-Ameerikas loodud piirkondlikke ja allpiirkondlikke

struktuure, mida EL on seni toetanud;

16. soovib partneritel vahetada korrapäraselt arvamusi teineteise tippkohtumiste kohta Ladina-Ameerika riikidega piirkondlikus raamistikus, pidades silmas kord kahe aasta jooksul toimuvat ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse vahelist tippkohtumist ning Ameerikate tippkohtumist, mida korraldab Ameerika Riikide Organisatsioon;
17. rõhutab asjaolu, et konkreetsete küsimustega tegelemiseks on juba loodud erinevaid tugeva kolmepoolse komponendiga mitmepoolseid raamistikke, nagu näiteks Kesk-Ameerika piirkondlik julgeolekualgatus;
18. tuletab meelde, et Kanadal, kellega mõlemal partneril on tihedad suhted, võib laiemas Atlandi-üleses koostöös olla väga positiivne roll;
19. palub mõlemal partneril uurida võimalusi hõlmata koostööga ka Atlandi ookeani piirkonda kuuluvad Aafrika riigid ning selgitada välja selleks sobivad valdkonnad ja raamistikud, võttes arvesse asjakohaseid Aafrika organisatsioone,
20. kutsub ELi ja USAd üles toimima kooskõlas, et aidata luua stabiilne rahul ja koostööl põhinev rahvusvaheline kord, mille aluseks on tõhus mitmepoolsus uute majandusjõudude, sh Atlandi ookeani lõunaosa rannikuriikidega; nõuab tungivalt, et partnerid jätkaksid tööd ÜRO reformiprogrammiga ning kaasaksid ka teisi Atlandi ookeani piirkonna riike ja võtaksid arvesse nende huve; rõhutab, et tõhustada tuleb ELi ja Ameerika riikide vahel ÜRO raames tehtavat koostööd;
21. tuletab meelde, et Rahvusvaheline Kriminaalkohus on rahvusvahelise õiguse jaoks üha vajalikum vahend ning ELi välispoliitika oluline osa karistamatuse lõpetamisel; tunnustab 10. aastapäeval Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tehtud tööd; tunneb heameelt Obama administratsiooni otsuse üle taastada kriminaalkohtuga tõised suhted ning loodab, et USA astub edasisi samme Rooma statuudi uuesti allkirjastamiseks ja ratifitseerimiseks;
22. kutsub ELi ja USAd üles tegutsema ühiselt selle nimel, et tugevdada Atlandi ookeani piirkonna piirkondlikke ja allpiirkondlikke organisatsioone, arvestades nende organisatsioonide olulist rolli majandusliku ja poliitilise integratsiooni edendamisel;
23. kutsub partnereid üles andma uut hoogu G20 rühmituse tegevusele ja edendama samal ajal teiste kõnealusel foorumil osalevate Atlandi jõudude kaasamist võrdõiguslikul alusel; rõhutab, et kuna Obama valiti tagasi ja paljudel G20 riikidel on uus juht, on õige aeg püstitada järgmisele G20 kohtumisele kaugeleulatuvad eesmärgid ja muuta kohtumine tõhusamaks, ning loodab, et seda küsimust käsitletakse järgmisel kahepoolisel tippkohtumisel;
24. rõhutab asjaolu, et Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse sõlmimise õnnestumine annaks võimaluse kujundada avar majandusruum, mis hõlmaks Põhja-Ameerikat, ELi ja paljusid Ladina-Ameerika riike, kellega partnerid on pidanud läbirääkimisi majandusleppe sõlmimiseks;
25. rõhutab, et kahe suurima turumajanduse ühendamise võib luua geopoliitilise mudeli

demokraatlike väärtuste edendamiseks;

26. rõhutab, et Atlandi ookeani piirkonna riikide tegevuse keskmes peavad olema demokraatia, õigusriigi põhimõtted ja inimõiguste austamine; ergutab tegema edasist koostööd seoses ELi ja USA programmidega, millega edendatakse demokraatiat, vabasid ja õiglasi valimisi ja inimõiguste kaitset;
27. rõhutab, kui tähtis on kooskõlastatus võitluses selliste ülemaailmsete julgeolekuohtude vastu nagu terrorism, läbikukkunud riigid, inim-, relva- ja uimastikaubandus, organiseeritud kuritegevus ja piraatlus ning küberkuritegevus, mis on kõik praegu Atlandi ookeani piirkonda ähvardavad ohud; rõhutab vajadust süvendada igakülgset koostööd kogu Atlandi ookeani piirkonna riikide vahel, et võidelda Lääne-Aafrikas ja Saheli piirkonnas üha enam leviva uimastikaubandusega; tunneb heameelt, et partnerid toetavad Lääne-Aafrika Riikide Majandusühenduse uimasteid käsitlevat piirkondlikku tegevuskava;
28. juhib tähelepanu meresõidu turvalisuse erilisele tähtsusele Atlandi piirkonnas; kiidab heaks partnerite Lääne-Aafrika Riikide Majandusühendusega ja Kesk-Aafrika Riikide Majandusühendusega põhjalikult kooskõlastatud jõupingutused, et võidelda piraatlusega ja suurendada meresõidu turvalisust Guinea lahel;
29. rõhutab energiatarnijate, energiaallikate ja transporditeede mitmekesistamise tähtsust; rõhutab Atlandi ookeani piirkonna riikide kasvavat osa energia tootmises, energiavarudes ja toorainete valdkonnas, mis pakuvad kõik märkimisväärseid võimalusi mitmekesistamiseks; soovib ELi–USA energianõukogul uurida koos teiste Atlandi ookeani piirkonnas asuvate riikidega võimalusi tegutseda energiapuuduse ja jätkusuutlikkuse, sh taastuvenergeetika küsimustes ühiselt; ühtlasi soovib uurida toorainete tõhususe ja ringlussevõtu alase tihedama koostöö võimalust;
30. väljendab rahulolu, et president Obama rõhutas oma ametisse astumise kõnes vajadust uuendada USA kriisiohjevõimet välisriikides, ning loodab, et ELi ja USA vahel Ida-Aafrikas juba tehtav koostöö kriiside ohjamisel ja üha enam ka kriiside ennetamisel laieneb ka Atlandi-äärsetele aladele; kutsub sellega seoses mõlemat partnerit üles kasutama täielikult ja konstruktiivselt ära 2011. aasta raamlepingut USA osalemise kohta ÜJKPs; kutsub ELi liikmesriike üles osalema aktiivselt ühistes panustamise ja jagamise projektides, et suuta iseseisvalt täita Lissaboni lepingu artiklis 34 kirjeldatud ülesandeid;
31. kutsub ELi ja USA-d üles jätkama arengut käsitleva dialoogi ja koostöö tõhustamist, et parandada oma arenguabi kvaliteeti ja tulemuslikkust; nõuab tungivalt, et mõlemad partnerid edendaksid ka edaspidi aastatuhande arengueesmärkide saavutamist 2015. aastaks; tunneb heameelt asjaolu üle, et partnerid on aastatuhande arengueesmärkidega seotud 2015. aasta järgse tegevuskava väljatöötamiseks moodustanud analüüsirühma; nõuab partneritelt tungivalt nende eesmärkide põhjalikku kooskõlastamist Atlandi äärsete riikidega, arvestades eesmärkide suurt tähtsust kõnealuste riikide jaoks; kutsub ELi ja USA-d üles selle analüüsimise käigus arutama, kuidas saaks ühendada 2015. aasta järgsed aastatuhande arengueesmärgid ja säästva arengu eesmärgid;
32. kiidab heaks president Obama taaskinnitatud kohustumuse võidelda kliimamuutusega; nõuab tungivalt, et partnerid lepiksid võimalikult kiiresti ja hiljemalt 2015. aastaks kokku

siduvates kohustustes kasvuhuonegaasi heitkoguste vähendamisel kooskõlas eesmärgiga hoida kliimamuutus alla 2°C taset; loodab, et seda küsimust käsitletakse järgmisel kahepoolsel tippkohtumisel; rõhutab vajadust kaasata sellesse jõupingutusse Atlandi piirkonna riigid, eelkõige kliimamuutuste kahjuliku mõju tõttu nende riikide ja kogu muu maailma toiduainetööstusele, bioloogilisele mitmekesisusele, kõrbestumise levikule ja äärmuslikele ilmastikunähtustele; peab oluliseks, et EL ja USA oleksid eestvedajad lennunduse heitkoguste reguleerimisel Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) peassamblee raamistikus; rõhutab veel kord, et kildagaasi kasutamise vallas on vajalik tihe Atlandi-ülene koostöö;

33. palub ELil ja USA-l võtta rahvusvahelistel foorumitel ja eelkõige ÜROs vastu massihävitusrelvastuse ja tavarelvastuse piiramist käsitlev ühine strateegia ning kaasata sellekohastesse püüetesse Atlandi-äärsed riigid; loodab, et USA ja Venemaa teevad täiendavaid edusamme tuumarelvastuse vähendamisel; tunneb erilist heameelt selle üle, et hiljuti kiitis ÜRO Peassamblee heaks relvakaubanduslepingu, ja nõuab tungivalt, et ELi liikmesriigid ja USA kirjutaksid sellele kiiresti alla;
34. julgustab mõttekodasid ja teadureid jätkama laiema Atlandi-ülese koostöö uurimist, mis aitab edendada ka laiema Atlandi ühenduse ideed;
35. rõhutab, et haridusprogrammide kaudu toimiv kultuurivahetus on ülimalt tähtis ühiste väärtuste kujundamiseks ja seetõttu ka sildade ehitamiseks Atlandi ookeani piirkonna partnerite vahele;

Praegused probleemid ja konfliktid

36. kutsub partnereid üles seadma Põhja-Aafrikas ja Lähis-Idas demokraatiale ülemineku protsessi toetamisel esikohale tiheda kooskõlastuse kompleksse ja tingimusliku, demokraatlike reformidega seostatud abi- ja stimuleerimisstrateegia alusel; nõuab partneritelt võimalikult tihedat kooskõlastatust Süüria opositsiooni toetamisel ning Venemaa ja Hiina jätkuvat survestamist, et leida võimalikult kiiresti Süüria traagilisele kriisile poliitiline lahendus; rõhutab, et on vaja ühiselt reageerida poliitilisele ebastabiilsusele ja ähvardavale majanduskriisile Egiptuses; soovib tihendada koostööd, et toetada demokratiseerimisprotsessi selles piirkonnas;
37. rõhutab kooskõlastamisvajadust ELi ja selle liikmesriikide, USA, Aafrika Liidu, ECOWASi, ÜRO ja teiste osapoolte vahel, et toetada Mali ülemineku tegevuskava rakendamist, ning samuti tuleb rahaliselt ja logistiliselt aidata Aafrika juhitavat rahvusvahelist Mali toetusmissiooni, mille pädevus antakse ÜRO Julgeolekunõukogu 25. aprilli 2013. aasta resolutsiooniga 2100 üle ÜRO Mali mitmemõõtmelise ühtse stabiliseerimismissioonile;
38. peab kahetsusväärseks, et Lähis-Ida rahuprotsess on peatunud; hindab positiivselt asjaolu, et oma esimesel välisvisiidil pärast tagasivalimist külastas president Obama Iisraeli, Palestiina omavalitsust ja Jordaaniat, ning väljendab lootust, et Lähis-Ida rahuprotsess muutub uuesti esmatähtsaks; tunnustab president Obama kindlat toetust kahe riigi koosseksisteerimisel põhinevale lahendusele; kutsub USA-d üles avaldama survet asunduste ehitamise peatamiseks ning tegema ELiga koostööd Iisraeli ja Palestiina otseläbirääkimiste taasalustamiseks; jagab president Obama seisukohta Iisraeli jätkuva

asunduste rajamise ning Israeli julgeoleku tagamise olulisuse kohta;

39. nõuab, et mõlemad partnerid jätkaksid Iraani tuumaprobleemile diplomaatilise lahenduse otsinguid, et saavutada kiiresti kõikehõlvav pikaajaline kokkulepe, mis suurendaks rahvusvahelist veendumust, et Iraani tuumaprogrammil on vaid rahumeelsed eesmärgid, kuid nõuab, et seejuures austataks Iraani legitiimset õigust kasutada kooskõlas tuumarelva leviku tõkestamise lepinguga tuumaenergiat rahumeelsel eesmärgil; palub ELil ja USA-l kaaluda ELi 3 + 3 (P5 + 1) Iraaniga peetavate läbirääkimiste käigus sanktsioonide kooskõlastatud, järkjärgulist ja tingimuslikku lõdvendamist vastusena Iraani valitsuse vastastikku kokkulepitud ja kontrollitavatele sammudele oma tuumaprogrammiga seotud lahendamata probleemide lahendamiseks täielikus kooskõlas tuumarelva leviku tõkestamise lepingu sätete, Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri juhatajate nõukogu ja ÜRO Julgeolekunõukogu vastavate resolutsioonide ning Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri nõuetega; kutsub partnereid üles heaks kiitma terviklikuma lähenemisviisi Iraaniga suhete korraldamiseks, võttes arvesse inimõiguste olukorda ning laiemat piirkondlikku julgeolekut, ja kaasama võimaluse korral Iraani kodanikuühiskonna ja vabatahtlased;
40. nõuab tungivalt, et partnerid kujundaksid koostöös Afganistani valitsusega ühiselt sobiva lähenemisviisi Afganistanile 2014. aasta järgsel perioodil; rõhutab, et Afganistani asjakohaselt väljaõpetatud ja varustatud sõjalised ja politsei jõud koostöös inim- ja sotsiaalmajanduslikku arengut, head valitsemistava ja õigusriiki edendavate poliitiliste meetmetega on otsusava tähtsusega, et tagada rahu, stabiilsus ja julgeolek riigis ning Afganistani naaberriikide tunduvalt kindlam toetus nende eesmärkide taotlemisele; rõhutab ka demokraatliku ja kaasava poliitilise protsessi vajalikkust riigis; tunnustab NATO ülitähtsat osa Afganistanis püsivale terroriohule reageerimise koordineerimisel, muu hulgas ka ülesehitus- ja taastamistööde korraldamisel, ning tunnustab NATO potentsiaalset rolli 2014. aastale järgneval perioodil;
41. rõhutab idapartnerluse tähtsust ELi jaoks; rõhutab vajadust tuua selle naaberpiirkonna riigid ELile ja Atlandi-üleste partnerite ühistele väärtustele poliitiliselt ja majanduslikult lähemale; kutsub ELi ja USA-d üles tegema selles osas aktiivselt koostööd, ja rõhutab, et tuleb teha ühiseid jõupingutusi demokraatlike reformide edendamiseks, demokraatlike institutsioonide kindlustamiseks ning konfliktide rahumeelse lahendamise soodustamiseks; tunnustab USA jätkuvat toetust ELi laienemisprotsessile Lääne-Balkani riikide osas ning soovib mõlemal partneril säilitada kooskõlastatud lähenemisviisi selle piirkonna riikidele;
42. nõuab mõlemalt partnerilt tungivalt Venemaa-poliitika paremat kooskõlastamist, et lähenemisviis oleks kriitiline; rõhutab, et tähtis on arendada Venemaaga konstruktiivset koostööd üleilmsete probleemide, sh desarmeerimise ja massihävitussõjavägede leviku tõkestamise küsimuste lahendamiseks; kutsub ELi ja USA-d üles aitama kaasa Venemaa tänapäevastamisele ja pöörama sealjuures erilist tähelepanu demokraatia, inimõiguste ja õigusriigi tugevdamisele ning mitmekülgsele ja sotsiaalset õiglust arvestavale majanduskasvule; rõhutab, et edendada tuleb inimestevahelisi kontakte; peab sellega seoses kahetsusväärseks vabatahtlusi puudutavaid uusi piiravaid õigusakte ja järjest suurenevat survet, mida Vene ametivõimud avaldavad Venemaal asuvate vabatahtlaste esindustele; rõhutab, et WTOga ühinemisel võetud kohustuste täitmine on Venemaa

tänapäevastamise tegevuskava oluline koostisosa; kutsub mõlemat partnerit üles pidama Venemaaga konstruktiivset mõttevahetust külmutatud konfliktide teemal; hindab positiivselt nn Magnitski nimekirja kinnitamist USA Kongressi poolt ja tuletab meelde oma 2012. aasta oktoobri resolutsiooni;

43. märgib rahvusvahelise tähelepanu nihkumist Ida-Aasiale, arvestades Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna poliitilist ja majanduslikku tõusu; tunneb heameelt asjaolu üle, et EL ja USA on viimasel ajal selle piirkonna teemadel tihedamalt konsulteerinud, ja on seisukohal, et sellest võiks välja areneda ELi ja USA tihedam koostöö Aasia suunal; märgib eelkõige, et probleemidele, mis võivad piirkonniti ohustada rahu – eriti Lõuna-Hiina mere ja Ida-Hiina mere konflikt, mis õhutab natsionalismi teatavates Aasia riikides ja seab ohtu meresõidu turvalisuse – tuleb leida koordineeritud lahendus;
44. mõistab teravalt hukka Põhja-Korea üha sõjakamaks muutuvad avaldused ning hiljutised otsesed ähvardused USA suhtes vastusena ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonile 2087, millega karmistati sanktsioone; kutsub P'jöngyangi üles pidama kinni ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidest, milles nõutakse tema tuumarelvade ja ballistiliste raketide programmide lõpetamist; nõuab, et osapooled jääksid rahulikuks ja taotleksid rahu diplomaatilisi kanaleid kasutades; nõuab, et EL ja USA jätkaksid tihedat dialoogi Hiinaga, et ohjeldada P'jöngyangi režiimi;
45. palub ELil ja USA-l pingutada kooskõlastatult selle nimel, et Hiina uus juhtkond hakkaks aktiivsemalt tegelema üldtähtsate küsimuste ja konfliktidega; väljendab rahulolu selle üle, et EL ja Hiina leppisid kokku pidada regulaarset dialoogi kaitse- ja julgeolekupoliitika küsimustes ning hoida regulaarselt kontakti eriesindajate ja erisaadikute vahel; tuletab meelde, kui oluline on avatud dialoogi jätkumine Hiinaga heade juhtimistavade ja inimõiguste austamise teemadel;

o

o o

46. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning USA valitsusele ja Kongressile.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	7.5.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 47 -: 6 0: 5
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Pino Arlacchi, Bastiaan Belder, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Mark Demesmaeker, Marietta Giannakou, Andrzej Grzyb, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Jelko Kacin, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, María Muñiz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Kristiina Ojuland, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Alojz Peterle, Mirosław Piotrowski, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Libor Rouček, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Sophocles Sophocleous, Laurence J.A.J. Stassen, Charles Tannock, Eleni Theocharous, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Sir Graham Watson, Boris Zala
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Charalampos Angourakis, Elena Băsescu, Emine Bozkurt, Knut Fleckenstein, Elisabeth Jeggle, Emilio Menéndez del Valle, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Indrek Tarand, Traian Ungureanu, Ivo Vajgl
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	José Manuel Fernandes, Santiago Fisas Ayxela, Salvador Garriga Polledo, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Pablo Zalba Bidegain